

Forfatter: Laub, Hardenack Otto Conrad

Titel: BREV TIL: Jespersen, Emil FRA: Laub, Hardenack Otto Conrad (1872-12-04)

Citation: Laub, Hardenack Otto Conrad: "BREV TIL: Jespersen, Emil FRA: Laub, Hardenack Otto Conrad (1872-12-04)", i *Biskop Otto Laubs Levnet - En livsskildring i breve (3. bind)*, Karl Sehønbergs Forlag., s. 223. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002252230-003-shoot-L0022522300030091.pdf> (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Biskop Otto Laubs Levnet - En livsskildring i breve (3. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Fra Laub til Samme.
Viborg, 4. December 1872.

— — — — „Massechristendom“, „Vanechristendom“, hvad man vil kalde det, er ikke Christendom i den rette Forstand (det Rette er kun den personlige Christendom og det derpaa grundede Fællesskab, Samfund), ikke det, hvormed det skal ende, men det, hvormed det maa begynde, saaledes som det skeer i et sundt Familieliv, hvor Barnet begynder at troe, fordi Forældrene troe. Vanechristendommen er Marken, hvorpaa s. 224den gode Sæd kan komme frem. Der er megen Vanechristendom (og især har været), f. Ex. som bekjendt i Jyllands Vestegne, ellers ogsaa paa andre Steder, som indeholder Mere i sig, end de iltre Præster ville troe, som det kan komme tilsyne i Nød og paa Dødsleiet, naar det tilsidst dog er Guds Naade i Christo, man tyer til, tidt med en rørende Inderlighed og Sikkerhed. Tidt — maaskee overveiende — er det Noget, som staaer i Stampe; da er det kun Marken, uden eller med liden Høst, men har dog sin Betydning for dem, som komme efter, som det, der dog holder sammen. Saaledes har det mangan Gang viist sig i vor subjectivistiske Tid, som fører Alting mere og mere henimod en Opløsning, da det vil gjælde om at samle de adspredte Faar. Og denne Samling vil da skee hobevis, — „den lille Flok“ — ikke den ene Hjord (selv de hos os i vor Tid, som lægge Vægten paa den „almindelige Kirke“, ere jo efterhaanden blevne et særligt „Vennesamfund“). Det svære Arbeide vil da blive, ikke at faae de Enkelte samlede, hermed gaaer det allerede nu ikke saa svært, — men at faae de mange Hobe samlede; der kommer en Opløsning i en anden Skikkelse, i Secter, Partier, Retninger, som Alle sige: „her er Christus“, og følgelig bedrage sig selv. Har man nu meest at kæmpe imod Vand og Kulde, saa vil det da blive imod Ild, — det sidste afgjørende Luttringsmiddel, som vel skal bruges oftere i det Mindre, før det skeer for sidste Gang, men ogsaa det fortærende, som Gud selv nødig griber til („som ikkun nødig med Himlens Ild osv.“, siger Grundtvig; „han haver Langmodighed med os“, siger Petrus), som derfor Ingen skal bede om, uden som det ligger i den Bøn: „Tilkomme Dit Rige,“ med den næste: „Skee Din Villie!“ — som man s. 225skal gaae ind i, naar det kommer, men jeg for min Deel altid med Frygt og Bæven („hvo er hertil dygtig?“). Derfor maa mit Kald blive at staae hos $\delta \chi\alpha\theta\acute{\epsilon}\chi\omega\nu$, den, som i denne utaalmodige, iltre Tid holder igjen. — — — Hvad jeg saa tidt har at udsætte paa vor Tid og det Nye, den vil bringe ind, det er, at man ikke spørger alvorligt: hvor ere vi? hvor vidt ere vi naaede? Hvad der i sig selv er sandt og ret, det vil man have gjort umiddelbart gjældende. — — — —